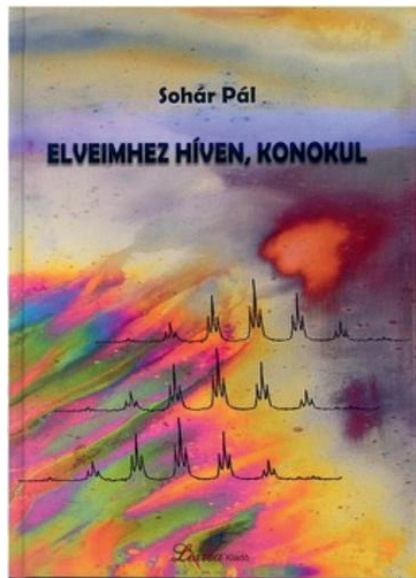

ELVEIMHEZ HÍVEN, KONOKUL

(Lexica Kiadó, Budapest, 2016)

A fenti sokatmondó címmel jelent meg a közelmúltban Sohár Pál akadémikus önéletírása. A lebilincselő, élvezetes stílusban megírt könyvben a szerző gyermekkorán keresztül bepillantást nyerhetünk egy bíró (a szerző édesapja) erdélyi gyökerű családjának életébe a negyvenes évek elejének vidéki és budapesti Magyarországon. A szerző érzékelten megírt apró történeteken keresztül mutatja be, hogy a háború utáni viharos társadalmi átalakulások miként befolyásolták a családok mindennapi életét. Édesapja útmutatását követve az „osztályidegen” (azaz értelmiségi származású) Sohár Pál „kétszeres teljesítményt nyújtva” küzdötte le a polgári osztály képviselői elé állított nem kevés akadályt.

Mindvégig kitűnő tanulmányi eredményei ellenére szerzőnk korántsem volt mintagyerek: könnyed humorral beszámol azokról a kisebb-nagyobb diákcsinnyekről is, amelyeknek részese volt.

Vegyésszermérnök-hallgatóként Sohár Pál ott volt az 1956-os forradalom bölcsőjénél, részt vett a nevezetes, pontokba foglalt követelések sokszorosításában és terjesztésében. Ezekről a történelmi eseményekről tárgyyszerűen, a szemtanú hitelességével tudósít.

A könyv fő részét a szerző szakmai pályafutásának ismertetése teszi ki, amely a Gyógyszerkutató Intézetből az EGIS Gyógyszergyáron át az ELTE Általános és Szervetlen Kémia Tanszékének vezetői pozíciójáig ívelt. Ez a pályáiv a szakmabeliek előtt jól ismert, éppen úgy, mint azok a hervadhatatlan érdemek, amelyeket Sohár Pál az IR spektrumok elemzése, és különösen az NMR spektroszkópia hazai meghonosítása és egyetemi oktatásának megalapozása terén kifejtett. Ebben a részben olyan rövid, egy-két soros jellemzések találhatók a '60-as évektől a '90-es évekig tartó időszak ké-

mikus szereplőiről, amelyek miatt ez az önéletírás lebilincselő olvasmány a 40 évnél idősebb szerves kémikusok számára, az ifjabbak pedig sokat tanulhatnak belőle.

Igen tanulságos, ahogy a szerző pályafutását követve kitűnik, hogy a politikai légkör ugyan folyamatosan enyhült – egyre több külföldi kapcsolatot és utazást téve lehetővé –, azonban a tudományon kívüli, politikai, ideológiai szempontok egészen a rendszerváltásig jelen voltak a szakmai (különösen a személyi) döntésekben. Sőt, még a későbbiekben sem csak maga a teljesítmény játszott szerepet bizonyos esetekben, amint erről a szerző tanszékvezetői működésének leírásában beszámol.

Természetesen akadémikustársaihoz hasonlóan, Sohár Pál is széleskörű társadalmi aktivitást fejtett ki, s erről is beszámol könyvében. Ösztöndíjak, együttműködési szerződések alapításával, megszervezésével segítette az erdélyi magyar tudományos kutatókat, egyetemi hallgatókat. Aktív részvételével is támogatta a Sárospataki Országos Diákvegyésznapokat. Számtalan tudományos testületben, bizottságban vett, illetve vesz részt vezetőként vagy tagként.

A könyv végén megismerhetjük a szerző kedvenc időtöltéseit is: bélyeggyűjtéssel, tarokkzással és a zenehallgatással tölti legszívesebben szabadidejét. Wagner iránti rajongását az is kifejezi, hogy könyvének címlapján nemcsak egy NMR spektrum, hanem Wagner-operák címei is szerepelnek.

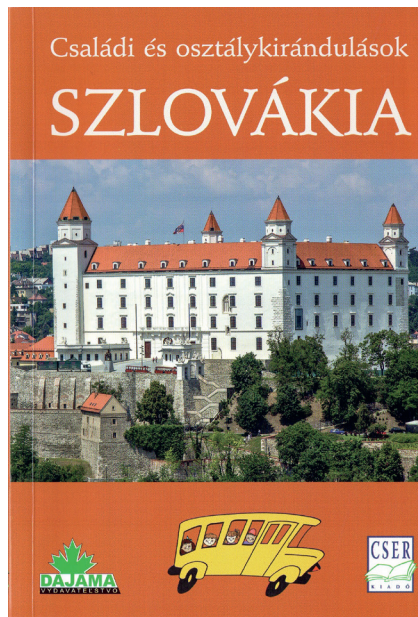
Sohár Pál életútja biztatásul szolgálhat mindazok számára, akik úgy döntenek, hogy az esetleges akadályok ellenére is tudományos pályára lépnek, hiszen kitűnik belőle, hogy a világ megismerésének vonzereje erősebb lehet minden nehézségnél.

GÁCS JÁNOS

SUSANNE NÜSSLEIN-MÜLLER: Magaságások – Gyakorlati tanácsok hónapról hónapra (Fordította: Cser Judit; Cser Kiadó, Budapest)

Nemcsak a térd- és derékfájósok, de a jobb helykihasználtságra törekvők is örömmel forgathatják e kis kötetet, amennyiben kertészkedni kívánnak. A szerző biológus és nagy tapasztalatra szert tevő kertész is egyúttal, ezért érdemes megfogadni a tanácsait. Ezek mindenképp a magaság elkészítésére (vagy megvásárlására) vonatkoznak, de ugyanolyan súllyal szerepelnek a magaság betelepítésére, gondozására és (hónapokra lebontott) évszakos gondozási feladataira vonatkozó tudnivalók is. Külön öröm, hogy a betakarítás élményéhez társítva használható recepteket is közöl. A kötetet a hangulati színes ábrákon kívül hasznos szerelési, és vetésforgóra vonatkozó képek egészítik ki.

ULMARIUS

DANIEL KOLLÁR–TIBOR KOLLÁR–JÁN LACIKA: Szlovákia – Családi és osztálykirándulások (Fordította: Vércse Miklós; Cser Kiadó, Budapest)

A kötet szerzői röviden bemutatják Szlovákia földrajzi elhelyezkedését, politikai berendezkedését, történelmét, gazdaságát, természeti viszonyait, lakosságát és településeit és műemlékeit. Mindezt érezhetően a szlovák anyanyelvűek szemszögéből, jöllehet a magyar vonatkozások sehogyan sem kerülhetők meg. A főváros bemutatásán kívül sorra kerül a nyolc tájegység ismertetése is (DNy-, ÉNy-, Közép-, Dél-, É-, ÉK-, DK- és Dél-Szlovákia). A kis kötet csak a legfontosabb látnivalókra hívja fel a figyelmet, de minden tájegységhez és a fontosabb városokhoz eligazító térképeket használ, valamint fotók sokaságát. Néhány esetben zöld keretbe foglaltan felhívja a figyelmet a történelmi, vagy irodalmi érdekességekre. A kötet végén szlovák nyelvű helynévjegyzéket találunk.

SZILI ISTVÁN

MARTIN STAFFLER: Fügőleges kertek – Ötletek kertbe, teraszra, erkélyre (Fordította: Tömpe Anna; Cser Kiadó, Budapest)

Kifogyhatatlan ötlettárnak tűnik a függőleges kertek berendezése. A függőleges helyzetű térszínnek ugyanis szinte bármivel és bárhol betelepíthetők arra alkalmas növényekkel. A salátakert éppúgy elképzelhető, mint az ízletes barackokat termő gyümölcsfa, a fűszernövények legalább annyira, mint a dísznövények. Csak a módját kell megtalálni, hogy miként és hogyan. Ebben segít ez a temérdek színes ábrával, magyarító rajzzal és szöveggel teli kis könyvecske. Csaknem a könyv felét a függőleges kertbe ajánlott növények ismertetése teszi ki.

SZ. I.